

**Městská část Praha 9
Úřad městské části
Odbor dopravy
Sokolovská 14/324, Praha 9**

Č. j.: MCP09/316973/2024/OD/SC
Spis: S MCP09/027308/2024/20
Vyřizuje: Ing. Davidová
E-mail: davidovaa@praha9.cz

V Praze, dne 16.10.2024

ROZHODNUTÍ

Úřad městské části Praha 9, Odbor dopravy, jako silniční správní úřad, příslušný podle §40 odst. 1 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění předpisů pozdějších (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), a obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, ve znění předpisů pozdějších, ve spojení s ust. § 142, odst. 1 a ust. § 154 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění předpisů pozdějších (dále jen „správní řád“), žadatelce:

Hana Halvorsen Banks

U Schodů 159/1

190 00 Praha 9 - Hrdlořezy

I.

v y d á v á podle ust. § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, **rozhodnutí** o tom, že podle ust. § 2 odst. 1. a ust. § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., zákona o pozemních komunikacích **část veřejně přístupné účelové komunikace NN330** vedoucí na pozemku parc. č. 177 o výměře 296 m² (zastavěná plocha a nádvoří) zapsána na LV č. 62 v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, obec Praha a katastrální území Hrdlořezy **není veřejně přístupnou účelovou komunikací**. Dosavadní právní vztah zaniká ke dni právní moci tohoto rozhodnutí.

II.

podle ust. 52 § zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, **z a m í t á** provedení důkazu výsledkem svědků navrženého žadatelkou dopisem ze dne 25.3.2024, neboť by byl nadbytečný.

Odůvodnění:

I.

[1] Dne 30.1.2024 podala žadatelka žádost o určení právního stavu dle ust. § 142 z.č. 500/2004 Sb., správní řád, ve které požaduje, aby správní orgán v postavení silničního správního úřadu posoudil, zda veřejně

přístupná účelová komunikace NN330 vznikla, kdy se tak stalo, jestli tento právní stav trvá nebo zanikl a zanikl-li, tak kdy.

[2] Žadatelka uvedla, že je vlastníkem pozemku parc. č. 177 o výměře 296 m² (zastavěná plocha a nádvoří) a pozemku par. č. 178 o výměře 152 m² (zahrada), vše zapsáno na LV č. 62 v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, obec Praha a katastrální území Hrdlořezy.

[3] Žadatelka dále uvedla, že dne 13.7.2022 vydal Odbor výstavby a územního rozvoje Úřadu městské části Praha 9 jakožto příslušný stavební úřad, Rozhodnutí č.j. MCP09/075589/2021/OVÚR/VLe, sp. zn. S MCP09/154098/2020/OVÚR/VLe, kterým dle ustanovení § 94p odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, zamítl žádost žadatelky o vydání společného povolení na stavbu nazvanou „Oplocení a terénní úpravy zahrady stávajícího rodinného domu ul. U Schodů č.p. 159 Praha 9, Hrdlořezy“, která měla být realizována mj. na předmětném pozemku, a to v návaznosti na nesouhlasné závazné stanovisko Odboru životního prostředí Úřadu městské části Praha 9, č.j. MCP09/204373/2020, sp. zn. S MCP09/202917/2020 ze dne 8.1.2021, které bylo dne 9.12.2021 potvrzeno Odborem pozemních komunikací a drah, Oddělení silničního správního úřadu, Magistrátu hlavního města Prahy. Důvodem udělení nesouhlasného stanoviska ze strany výše jmenovaných správních úřadů přitom byla skutečnost, že na předmětném pozemku (konkrétně při jeho jihozápadní hranici) se nachází veřejně přístupná účelová komunikace, označovaná jako NN 330, jejímž obecnému (veřejnému) užívání by plánované oplocení předmětného pozemku zamezilo. Dne 29.8.2022 bylo Rozhodnutí Odboru výstavby a územního rozvoje Úřadu městské části Praha 9, č.j. MCP09/075589/2021/OVÚR/VLe, sp. zn. S MCP09/154098/2020/OVÚR/VLe, ze dne 13.7.2022, potvrzeno Rozhodnutím Odboru stavebního úřadu Magistrátu hlavního města Prahy, č.j. MHMP 1469812/2022, sp. zn. S-MHMP 1675209/2021/STR.

[4] Žadatelka se s výše uvedeným názorem stavebního úřadu neztotožňuje, neboť má za to, že komunikace NN330, která se nachází na předmětném pozemku, není veřejně přístupnou účelovou komunikací, když nesplňuje zákonem vymezené pojmové znaky komunikace.

[5] Žadatelka dále uvedla, že požadované určení právního vztahu je nezbytné pro uplatnění jejího vlastnického práva spočívající k oplocení předmětného pozemku, které je jí díky tvrzené existenci veřejně přístupné účelové komunikace znemožňováno, v důsledku čehož jí tak, ve vztahu k části předmětného pozemku, na níž se má nacházet veřejně přístupná účelová komunikace, zůstává pouze holé vlastnictví, což je stav, který se nijak neliší od omezení vlastnického práva bez náhrady.

[6] Žadatelka odůvodnila svá tvrzení tak, že veřejně přístupná účelová komunikace NN330 nesplňuje zákonem vymezené pojmové znaky komunikace dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb. zákona o pozemních komunikacích, pojmové znaky pozemní účelové komunikace dle ustanovení § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 13/1997 Sb. zákonem o pozemních komunikacích, a pojmové znaky veřejně přístupné účelové komunikace vyplývající z ustálené civilní a správní judikatury. Zejména je pak žadatelka přesvědčena, že komunikace NN330 nesplňuje tzv. třetí a čtvrté kritérium pro to, aby mohla být jako veřejně přístupná účelová komunikace označena.

[7] K tomu žadatelka uvedla, že ve vztahu k tzv. třetímu kritériu, tj. souhlasu vlastníka s obecným užíváním, k souhlasu z její strany nikdy nedošlo a tato podmínka pro vznik účelové komunikace tak nebyla naplněna.

[8] Problematikou souhlasu vlastníka pozemku se podle žadatelky přitom zabýval již Ústavní soud České republiky, který například ve svém Nálezu sp. zn. II. ÚS 268/06 ze dne 9.1.2008 uvedl že vlastnické právo náleží svou povahou do kategorie základních práv a svobod jednotlivce a je všezahrnující kategorií autonomního postavení jednotlivce vůči veřejné moci.

[9] Ústavně konformní omezení vlastnického práva je podle žadatelky možné pouze ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu, přičemž míra a rozsah omezení musí být proporcionální ve vztahu k cíli, který omezení sleduje, a prostředkům, jimiž je omezení dosahováno. Tam, kde jedna z těchto podmínek nuceného omezení vlastnického práva absentuje (například zákon nepředpokládá poskytnutí kompenzace

za jeho omezení), se jedná o neústavní porušení vlastnického práva. V takových případech lze ústavně konformně omezit vlastnické právo pouze se souhlasem vlastníka, proto existuje-li v zákoně veřejnoprávní institut omezující vlastnické právo, aniž by s tímto omezením spojoval poskytnutí náhrady, je nezbytnou podmínkou jeho ústavní konformity souhlas vyjádřený vlastníkem.

[10] Tak je tomu podle žadatelky i v případě tzv. veřejně přístupných účelových komunikací definovaných v ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., v jejichž případě je vlastnické právo omezeno tím, že vlastník musí strpět obecné užívání pozemku jako komunikace (ustanovení § 19 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích) a umožnit na něj veřejný přístup. Zákon č. 13/1997 Sb., však toto omezení nespojuje s poskytnutím finanční náhrady. S ohledem na shora uvedené žadatelka konstatuje, že jediný ústavněkonformní výklad zákona č. 13/1997 Sb., je ten, že s omezením vlastnického práva musí vlastník příslušného pozemku souhlasit, což se v jejím případě nestalo.

[11] Žadatelka k podpoře svých tvrzení dále poukázala na již zmíněný judikát Ústavního soudu, neboť podle ní z judikátu plyne že „Vedle nezbytného souhlasu vlastníka je podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku též existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Z dnešních hledisek posuzování legitimních omezení základních práv se totiž jedná o nezbytnou podmínku proporcionality omezení. Zjednodušeně řečeno, existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům“

[12] S ohledem na výše uvedené je tedy žadatelka přesvědčena, že v daném případě není splněna ani čtvrtá, ustálenou judikaturou vyžadovaná, podmínka pro to, aby byla předmětná komunikace za veřejně přístupnou účelovou komunikaci považována, tj. podmínka tzv. nutné komunikační potřeby, když zcela absentuje splnění požadavku, aby předmětná komunikace představovala pro určité pozemky buď jediné spojení, nebo se jednalo o spojení z jiného důvodu nezbytné (např. proto, že jiné existující cesty z různých důvodů nedostačují k naplnění nutné komunikační potřeby). V opačném případě, tj. není-li požadavek nutné komunikační potřeby splněn, nemůže zde být ani dostatečně silný veřejný zájem na omezení vlastnického práva. Stejně tak, pokud by předmětná komunikace představovala pouze tzv. „pohodlnější cestu“, tj. cestu bez které se komunikační vztahy v dané lokalitě bez potíží obejdou, mohla by taková veřejně přístupná účelová komunikace existovat pouze tak dlouho, dokud by souhlas vlastníka s jejím užíváním trval (jednalo by se tedy, nadneseně řečeno, o jakousi veřejnou výprosu). Jelikož však žadatelka žádný souhlas s užíváním jejího pozemku veřejností neudělila, je takováto úvaha podle žadatelky bezpředmětná.

[13] K výše uvedenému žadatelka také uvedla, že v dané lokalitě, nepředstavuje komunikace NN330 jediné spojení, ani spojení z jiného důvodu nezbytné, neboť veřejnost může ke své dopravě využít okolní komunikace, např. v ulici Na Lukách a U Schodů ve vlastnictví hlavního města Prahy.

[14] Podle žadatelky existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (tj. zajištění komunikačního spojení nemovitostí), kterými by nedošlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům, tedy zjistit, zda stejného účelu nelze dosáhnout za pomoci jiné cesty, ideálně pak takové, která se nachází ve vlastnictví veřejnoprávní korporace (obce, kraje nebo státu).

[15] Žadatelka ve svém podání uzavřela, že jsou splněny požadavky pro to, aby byla před omezením jejího vlastnického práva dána přednost jiným způsobům, jak dosáhnou zajištění komunikačního spojení, kterým může být například již výše zmiňované využití komunikací v ulicích Na Lukách a U Schodů, které jsou ve vlastnictví hlavního města Prahy a které se nachází v totožné lokalitě.

[16] Správní orgán náhledem do katastru nemovitostí ověřil, že žadatelka je vlastníkem pozemku parc. č. 177 o výměře 296 m² (zastavěná plocha a nádvoří) a pozemku par. č. 178 o výměře 152 m² (zahrada), vše zapsáno na LV č. 62 v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, obec Praha a katastrální území Hrdlořezy.

[17] Správní orgán dále ověřil, že žádost žadatelky na oplocení a terénní úpravy zahrady stávajícího rodinného domu ul. U Schodů č.p. 159 Praha 9, Hrdlořezy, na pozemku byla pravomocně zamítnuta z důvodu existence veřejně přístupné účelové komunikace, označované jako NN 330, jejímuž obecnému (veřejnému) užívání by oplocení pozemku parc. č. 177 o výměře 296 m² (zastavěná plocha a nádvoří) a pozemku par. č. 178 o výměře 152 m² (zahrada), vše zapsáno na LV č. 62 v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, obec Praha a katastrální území Hrdlořezy (dále též jen jako „předmětný pozemek“), zamezilo. T tohoto důvodu správní orgán posoudil žádost navrhovatelky na určení právního stavu za oprávněnou.

[18] Správní orgán provedl dne 13.8.2024 pochůzku na místě, z něhož pořídil téhož dne fotografie žadatelkou vystavěného plotu (v rozporu s rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy, odbor stavebního řádu pod č.j. MHMP 1469812/2022, Spis. zn.: S-MHMP 1675209/2021/STR) nacházejícího se na podstatné části účelové komunikace NN330 (Příloha č. 1 tohoto rozhodnutí). Správní orgán dále náhledem do katastrální mapy také ověřil aktuální stav umístění oplocení na předmětném pozemku. Nakonec správní orgán provedl náhled do Mapy.cz

[19] Správní orgán dále podal v této věci žádost na Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (příspěvková organizace), IČO: 70883858 (dále jen jako „IPR“), jejíž předmětem bylo vyjádření coby zpracovatele územního plánu hl. m. Prahy k charakteru cesty NN330. IPR ve svém vyjádření ze dne 14.5.2024 uvedl, že cestu NN330 považuje za důležité místní propojení, jež by mělo zůstat i nadále veřejně přístupné. Toto své vyjádření odůvodnil tím, že cesta NN330 umožňovala doplňkovou propustnost územím pro pěší a cyklistickou dopravu napříč stavebními bloky, šlo o zlepšení přístupu pro pěší a cyklisty z ulice Mezitraťové do rekreačního území podél Rokytky. Cesta NN330 měla zajišťovat také účelnou obsluhu území a znamenala přirozený předěl mezi lokalitami Na Hloubětínské vinici a Hrdlořezy s odlišnou urbánní strukturou. Přerušení cesty NN330 neodpovídá podle IPR ust. § 11 nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, kdy se veřejná prostranství vymezují tak, aby vytvářela prostorově a vizuálně spojitý systém tak, aby docházelo ke zvyšování prostupnosti území hl. m. Prahy. IPR tak doporučil, aby došlo k dohodě, třeba tak, že cesta povede přes pozemek sousední, tj. parc. č. 175, když je možné, že pozemek parc. č. 175, jež je součástí jednoho vlastnického celku s jinými pozemky, bude tvořit součást nového obytného souboru nazvaného „obytná skupina Smetanka“.

[20] Správní orgán posoudil žadatelčiny argumenty o nenaplnění tzv. třetího a čtvrtého kritéria ustálené judikatury týkající se veřejné přístupnosti účelové komunikace nacházejících se na pozemcích soukromých vlastníků a uvádí k tomu následující.

[21] Žadatelka v řízení neprokázala, že by kdy odvolala nebo nedala svůj souhlas s obecným užíváním komunikace NN330 vedoucím po jejím pozemku. Po dlouhá léta od nabytí vlastnictví k pozemku parc. č. 177 nijak nebrojila proti tomu, že na jejím pozemku vede veřejně přístupná účelová komunikace. Stejně tak správní orgán nedohledal žádné prohlášení předchozího vlastníka a žadatelka jej nepředložila.

Žadatelka v řízení také uvedla, že ve vztahu k tzv. třetímu kritériu, tj. souhlasu vlastníka s obecným užíváním, k souhlasu z její strany nikdy nedošlo a tato podmínka pro vznik účelové komunikace nebyla naplněna. Správní orgán ovšem dovozuje v souladu s judikaturou, že souhlas s obecným užíváním může dát vlastník cesty i mlčky neboli konkludentně (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu pod spis. zn.: 22 Cdo 1868/2000 a 22 Cdo 2167/2005 nebo Nejvyššího správního soudu pod spis. zn.: 6 Ans 2/2007). K udělení konkludentního souhlasu postačuje pouhá nečinnost vlastníka. Jestliže totiž po dostatečně dlouhou dobu toleruje užívání svého pozemku veřejností k dopravním účelům a nic zjevného proti tomu nečiní, pak se má za to, že se vznikem veřejné cesty na svém pozemku souhlasí. Nesouhlas nelze vyslovit až v okamžiku, kdy se rozhoduje o jejím užívání, tedy v této věci až v okamžiku podání návrhu na stavbu oplocení a terénních úprav, resp. předložení projektové dokumentace k vyjádření.

Proto judikatura vytvořila tzv. teorii kvalifikovaného nesouhlasu (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod spis. zn.: 1 As 76/2009, 5 As 27/2009, 2 As 84/2010), z něhož plyne, že pokud určitý pozemek začíná užívat jako cestu veřejnost a vlastník nesouhlasí s tímto stavem, pak musí dát svůj nesouhlas najevo

aktivně. To však v době vzniku cesty v dávné minulosti původní vlastník cesty neučinil. Je třeba poznamenat, že u některých účelových komunikací leží okamžik jejich zřízení či vzniku tak hluboko v minulosti, že veřejná cesta existuje tak říkajíc od nepaměti. Lze mít bez bližšího dokazování za to, že souhlas původního vlastníka byl v minulosti udělen. Udělení souhlasu s obecným užíváním se tedy v takovém případě presumuje (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod spis. zn.: I As 32/2012).

Svůj souhlas žadatelka jinou formou (písemně, ústně) s jejím zřízením nemohla ani udělit, protože veřejně přístupná účelová komunikace NN330 existovala již v době přechodu vlastnictví na ni. Žadatelce tedy nepostačuje povolat do řízení svědky (příbuzné, přátele či sousedy), kteří dosvědčí, že v rozhovorech s nimi vyjadřovala v rozhodné době svůj vnitřní nesouhlas s užíváním cesty veřejností. Z toho důvodu správní orgán i zamítl návrh na provedení důkazu svědeckým výsledkem osob navrhaných žadatelkou dopisem dne 25.3.2024. Žadatelka též dopisem k důkazům předložila fotografie z let 2017 až 2023. Z fotografií je patrné, že 3.12.2020 byla částečně omezena přístupnost komunikace NN330, když dne 7.12.2020 byl podán návrh na oplocení pozemku a terénní úpravy zahrady na pozemku parc. č. 177. Omezení komunikace bylo jen částečné (i nadále byla veřejně přístupná, i když jen po jejím levém okraji), aktuální stav po výstavbě oplocení je jiný, když je zabráněna celá šíře komunikace.

Lze tedy uzavřít, jestliže žadatelka až do okamžiku předložení koordinačního situačního výkresu ke stavbě oplocení a terénních úprav svému nesouhlasnému postoji nedala žádnou vnější podobu a omezila se jen na myšlenky, případně na hovory se svými blízkými, má správní orgán za to, že obecné užívání strpěla.

[22] Správní orgán se též zabýval i otázkou tzv. čtvrtého kritéria veřejné přístupnosti komunikace, což je nutná komunikační potřeba. Zde správní orgán musí žadatelce přitakat, neboť neshledal nutnost komunikační potřeby. Jak správní orgán pochůzkou na místě ověřil, lze na místo komunikace NN330 využít ulice Na Lukách, která též propojuje ulici U Schodů a ulici Mezitrašovou, kdy délka zacházky průměrnou chůzí činí asi 3 minuty. Chodci mohou využít chodníku, cyklisté silnici. Tato cesta je dokonce pro uživatele bezpečnější, ať již povrchem komunikace nebo tím, že není tolik skloněna. V zimním období na ní též probíhá zimní údržba.

Komunikace NN330 tak nepředstavuje jediné spojení ani spojení z jiného důvodu nezbytné. Je tedy nahraditelná cestou jinou. Rovněž obslužnost pozemků parc. č. 179, 180/1 a 180/2 jednoho vlastníka a parc. č. 179 dalšího vlastníka zůstane bez problémů zachována. Není zde tak naplněn požadavek nutné komunikační potřeby a není tak dostatečně silný veřejný zájem na omezení vlastnického práva žadatelky.

Správní orgán při svém rozhodování tak musel vycházet z platné a zavazující judikatury vyšších soudů, zejména pak z rozsudku Nejvyššího správního soudu pod spis. zn. 5 As 140/2014. Nejvyšší správní soud svým rozhodnutím zakotvil do obvyklé správní praxe názor, že splnění podmínky nutnosti komunikační potřeby je třeba zkoumat za všech okolností, a to i za situace, že předchůdce současného vlastníka účelové komunikace dal s jejím veřejným užíváním souhlas, a to proto, aby bylo dosaženo souladu s článkem 11 Listiny základních práv a svobod.

Nelze ani nutnost komunikační potřeby svazovat s tím, že se jedná o nejkratší možné spojení mezi domy, pozemky či jinými částmi území, a ani se nelze odvolávat na zvyklosti obyvatel při užívání účelové komunikace (tj. na jejich pohodlnost).

Poukázat lze i na rozsudek Nejvyššího soudu pod spis. zn. 22 Cdo 2178/2012, kde soud uvedl, že „má-li ten, kdo účelovou komunikaci využívá, možnost jiného přístupu, byť méně komfortního, nicméně ještě postačujícího, není tu naléhavá komunikační potřeba, a tudíž ani právo obecného užívání účelové komunikace.“

II.

[23] Správní orgán zamítl provedení důkazu navrženého dopisem ze dne 25.3.2024 výsledkem svědků, neboť nebylo žadatelkou uvedeno k čemu mají být svědci vyslechnuti. Nad to jejich výslech by byl nadbytečný, neboť měli-li dosvědčit, že žadatelka nesouhlasila s charakterem veřejnosti komunikace NN330 na jejím pozemku, jak z předchozích podání je možné i dovodit, tak toto nepostačuje, jak

odůvodněno výše. Z téhož dne předložených fotografií správní orgán dovodil, že od 3.12.2020 byla komunikace NN330 po levé straně částečně omezena v přístupu a od 24.4.2023 zahrazena úplně. Jestli tím chtěla žadatelka prokázat něco jiného, nelze z dopisu seznat, ničeho totiž nenavrhl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení, k odboru pozemních komunikací a drah Magistrátu hl. m. Prahy, prostřednictvím odboru dopravy Úřadu městské části Praha 9.

otisk úředního razítka

Mgr. Bc. Tomáš Svoboda v.r.
vedoucí Odboru dopravy

STEJNOPIS, za správnost vyhotovení: Ing. Davidová

Přílohy : Fotografie ze dne 13.8.2024

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

Hana Halvorsen Banks, U Schodů 159/1, 190 00 Praha 9 – Hrdlořezy, zastoupena Mgr. Klárou Tvrdou, advokátkou, ev.č. ČAK 18128, se sídlem Palackého 715/15, 110 00 Praha 1, ID DS rrj6ryx

Dotčené osoby:

V souladu s §172 odst. 1 Správního řádu doručuje ÚMČ Praha 9, odbor dopravy toto oznámení dotčeným osobám veřejnou vyhláškou. Doručení veřejnou vyhláškou bude provedeno v souladu s §25 správního řádu tak, že se písemnost vyvěsí na úřední desce ÚMČ Praha 9, současně bude zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup. Patnáctým dnem po vyvěšení bude písemnost považována za doručenu.

Dotčené orgány:

Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl.m. Prahy - OSDP

Na vědomí: ÚMČ Praha 9 - OVUR

odbor občansko-správní – k vyvěšení na úřední desku po dobu 15 dnů

spis